

Dorpsplan Alem 2021-2026

Inhoudsopgave

• Inleiding	-	pagina 2
• Actualisering dorpsplan	-	pagina 4
• Missie en Visie	-	pagina 5
• Speerpunten	-	pagina 6
• Speerpunt 1. Woningbouw	-	pagina 7
• Speerpunt 2. Basisvoorzieningen	-	pagina 8
• Speerpunt 3. Verenigingen	-	pagina 11
• Speerpunt 4. Veilig, Sociaal en Groen dorp	-	pagina 12
• Speerpunt 5. Behoud van cultureel erfgoed	-	pagina 14
• Speerpunt 6. Duurzaamheid	-	pagina 15
• Speerpunt 7. Masterplan Maas- Ontzanding	-	pagina 16
• Hoe nu verder?	-	pagina 17
• Bijlage Kernplan i.s.m. gemeente Maasdriel-	-	pagina 18

1. Inleiding

In januari 2011 zijn in het dorps huis de Drie Linden verkiezingen gehouden voor het bestuur van de op te richten dorpsraad. Zo'n 40% van de stemgerechtigde inwoners uit het dorp brachten hun stem uit. Dat betekent dat de dorpsraad kan rekenen op veel steun en sympathie van de inwoners. Nu in 2021, merken we dat die steun en sympathie er nog steeds is. In augustus 2011 is de Stichting Dorpsraad officieel opgericht bij notariële akte. Het doel van de dorpsraad zoals omschreven in de statuten, luidt als volgt: 'het bevorderen van de leefbaarheid in het werkgebied van de stichting en het bevorderen van het welzijn van haar inwoners.' De dorpsraad probeert dit te doen door constructief te overleggen met de Gemeente Maasdriel en overige maatschappelijk instanties, zoals bijvoorbeeld de Woningstichting en Vereniging Kleine Kernen Gelderland en de overige dorpsraden in de gemeente Maasdriel. Maar ook door zelf actief met plannen en ideeën aan de slag te gaan, daarbij geholpen door een actieve en initiatiefrijke bevolking.

Dorpsplannen: 2013-2017 en 2017-2022

In 2013 heeft de dorpsraad samen met een werkgroep van vijf inwoners een dorpsplan opgesteld dat liep tot en met 2017. Daarna is het plan geactualiseerd tot 2022, opnieuw met behulp van een werkgroep van inwoners. Terugkijkend kunnen we concluderen dat dit plan uitstekend heeft gewerkt. Het bestuur van de Stichting Dorpsraad Alem heeft aan de hand van het dorpsplan haar beleid gevoerd. Heel veel van de speerpunten, zoals genoemd in het plan, hebben we kunnen realiseren. Niet in de laatste plaats door de hulp van veel vrijwilligers.

Kernplan Alem

In de bijlage van dit dorpsplan is het Kernplan Alem opgenomen. Dit kernplan is tot stand gekomen i.s.m. de gemeente Maasdriel. Basis voor dit plan zijn de hoofdpunten die uit de enquête van december 2020 naar voren kwamen. Deze enquête is, of wordt nog, door elke dorpsraad in de gemeente Maasdriel gehouden. Dit geeft de gemeente én de dorpsraden een goed beeld van de belangrijkste aandachtspunten die er spelen in de diverse dorpen. Voor ons waren de uitkomsten van de enquête in Alem belangrijke input voor ons dorpsplan.

Leefbaarheid onder druk

Het realiseren van veel van de plannen leidt er echter niet toe dat de leefbaarheid in ons kleine dorp niet onder druk staat. Integendeel; ondanks beloften door de gemeente in het verleden gemaakt, zien we nog steeds geen concreet plan voor woningbouw in ons dorp. Na de realisatie van 16 koop- en sociale huurwoningen aan het Boerenerf is er helaas weer een lange periode van bouwstop aangebroken. Dat is funest zijn voor Alem. Vooral veel jongeren zitten te springen om een woning in het eigen dorp.

Er dient naar de mening van de dorpsraad jaarlijks naar behoefte gebouwd te worden. Dat betekent géén grote projecten (zoals bijvoorbeeld op het 'Boerenerf'), maar zo'n 2 tot 3 woningen per jaar. De gemeente kan en mag o.i. niet weglopen voor haar verantwoordelijkheid in deze.

Veel gerealiseerd

Overigens hebben we de afgelopen jaren prima samengewerkt met de gemeente. Met name bij de realisatie van de Jeu de Boules baan en bij het opknappen van het plantsoen hebben we veel steun ondervonden van wethouders en ambtenaren.

Anderen zaken die we in de afgelopen planperiode gerealiseerd hebben zijn o.a. de aanleg van een prachtig Alemsche Klompenpad. Jaarlijks wordt er op initiatief van de dorpsraad, in samenwerking

met de basisschool en gemeente, een opruimactie gehouden. Er zijn historische wandelingen georganiseerd. Diverse verkeerssituaties zijn of worden nog aangepast naar aanleiding van het verkeersplan dat is ingediend bij de gemeente. Dit plan is door de dorpsraad, samen met een werkgroep van inwoners opgesteld.

Eén of twee maal per jaar wordt er een nieuwsbrief uitgebracht waarin de dorpsraad verslag doet van haar activiteiten. Een van de hoogtepunten was het uitbrengen van het 'Alem boek' in oktober 2017. Maar ook de presentatie van alle verenigingen in het dorpshuis was zeer geslaagd.

Corona

Het jaar 2020 stond in het teken van de coronacrisis, die helaas in 2021 nog steeds voortduurt. Naast de vele gezondheidsproblemen is ook het sociale leven nagenoeg stil te komen liggen. Dat had en heeft uiteraard ook negatieve gevolgen voor de activiteiten van de dorpsraad. We hopen dat met de uitvoering van het vaccinatieprogramma de problemen snel achter de rug zullen zijn.

Uitdagingen

Uitdagingen die ons de komende jaren te wachten staan zijn o.a.:

- De nog steeds uitblijvende, maar zeer noodzakelijke woningbouw.
- Allerlei aanpassingen en werkzaamheden langs de Maas in Alem in het kader van het ambitieuze plan van de gemeente Maasdriel 'Masterplan Maas'.
- De inmiddels concrete plannen voor ontzanding van de Marensche Waarden.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Dorpsraad Alem bestaat momenteel (maart 2021) uit de volgende personen:

Gerard van Mook	-	Voorzitter
Jante Steenbekkers	-	Secretaris (kandidaat bestuurslid)
Hans Hanegraaf	-	Penningmeester en vicevoorzitter
Lian van Boxtel-van Zeelst	-	Bestuurslid
Olaf Steenbekkers	-	Bestuurslid
Jeroen van Heel	-	Bestuurslid
Rob van Boxtel	-	Bestuurslid (kandidaat bestuurslid)
Margriet de Wilt-Piels	-	Bestuurslid
Romie Grandia-van Mourik	-	Bestuurslid

Margriet de Wilt en Romie Grandia zijn aftredend en niet herkiesbaar. Jante Steenbekkers en Rob van Boxtel zijn de nieuwe kandidaat bestuursleden en zullen tijdens de volgende algemene vergadering door het bestuur worden voorgedragen als nieuwe bestuursleden.

Het bestuur van de dorpsraad wil de komende jaren, samen met de inwoners, werken aan een goede toekomst voor ons mooie dorp.

Gerard van Mook, voorzitter Stichting Dorpsraad Alem

2. Actualisering dorpsplan

Het dorpsplan 2018-2022 was aan vernieuwing toe. Ten eerste omdat de periode tot 2022 bijna verstreken is, maar vooral omdat veel van de speerpunten uit het plan gerealiseerd zijn én wij nieuwe ontwikkelingen op ons dorp af zien komen.

Voor de actualisering van het dorpsplan hebben we als bestuur de handen ineengeslagen en zijn we aan de slag gegaan om gezamenlijk het plan aan te passen. Omdat we in het bestuur naar onze mening een goede afspiegeling van de Alemse bevolking hebben, én omdat we uit de onlangs gehouden enquête onder de Alemse inwoners belangrijke aandachtspunten hebben gehaald, denken we dat we een goed gedragen dorpsplan hebben voor de komende jaren.

3. Missie en Visie

De dorpsraad en de werkgroep 'dorpsplan' zijn van mening dat de missie en visie, behoudens enkele kleine tekstuele wijzigingen, nog prima voldoen.

Missie Dorpsraad Alem

De dorpsraad wil er naar streven dat Alem een dorp is waar het voor de inwoners goed wonen en leven is en waar men zich prettig en veilig voelt in een groene en schone omgeving met zoveel mogelijk faciliteiten en voorzieningen.

De dorpsraad heeft de onderstaande visie geformuleerd. Dit is waar de dorpsraad voor gaat.

Visie Dorpsraad Alem

De dorpsraad wil de leefbaarheid van Alem bevorderen en in stand houden met als doel om:

- Een dorp te zijn met de eigen 'dorpse' karakteristieken waar het prettig wonen en leven is in een groene omgeving.
- Een dorp te zijn voor huidige en nieuwe inwoners.
- Een woon- én leefdorp te zijn.
- Het inwoneraantal en samenstelling op een zodanig niveau te houden of te brengen dat de basisfaciliteiten gehandhaafd kunnen blijven.

De rol van de dorpsraad Alem is: Verbindend, Stimulerend, Onderzoekend, Signalerend, Informerend, en Initiërend.

4. Speerpunten

Het bestuur heeft op basis van de missie en visie de volgende speerpunten geformuleerd. Dit zijn de belangrijkste items om de leefbaarheid van ons dorp in stand te houden of te verbeteren.

1. Voldoende woningen voor iedere doelgroep.
2. De basisvoorzieningen aanwezig.
3. Een levendig verenigingsleven.
4. Veilig, sociaal, schoon en groen dorp.
5. Behouden van het culturele erfgoed.
6. Duurzaamheid
7. Masterplan Maas / Ontzanding Marensche Waarden

4.1. Speerpunt 1. Woningbouw

- **Woningbouw**

Woningbouw dient zodanig ontwikkelt te worden dat minimaal de lokale behoefte tijdig wordt ingevuld. In diverse gesprekken met de gemeente kreeg de dorpsraad steeds te horen dat de gemeente niets voor ons dorp kon betekenen.

In 2020 is er een particulier initiatief opgestart achter de Meerenstraat, waarna de gemeente (eindelijk) in gesprek is gegaan met de grondeigenaren. De uitkomsten hiervan laten al geruime tijd op zich wachten.

De oude fout heeft zich helaas weer herhaald; jarenlang geen woningbouw, waardoor jonge mensen het dorp moeten verlaten, met alle voorspelbare nadelige gevolgen voor de leefbaarheid. Wij zullen alles doen wat in onze mogelijkheden ligt om gefaseerde woningbouw voor ons dorp te realiseren.

Hoe woningbouw stimuleren?

Om bovenstaande te bereiken zullen we vooral goed moeten overleggen met de gemeente en wij zullen trachten om er maximale druk op te houden. De gemeente mag zich niet opnieuw aan haar verantwoordelijkheid onttrekken!

- **Behoeften**

Bouwen van woningen die aansluiten bij de doelgroepen en de behoeften.

Op basis van een behoefte peiling kun je denken aan: seniorenwoningen, (sociale)huurwoningen, starterswoningen, bijzondere woningen, zelfbouwers.

Hoe woonbehoeften peilen?

We zullen de woonbehoefte van ons dorp moeten weten. Meten is weten. In april/mei 2018 heeft de dorpsraad een woning behoeftepeiling onder jongeren in ons dorp gehouden.

Uit de resultaten van deze peiling is gebleken dat veel jongeren graag in ons dorp willen blijven wonen, indien zij daartoe de kansen en mogelijkheden hebben.

In samenwerking met de gemeente Maasdriel is medio december 2020 een nieuwe (algemene) enquête gehouden in ons dorp. Hieruit blijkt dat er dringende behoefte is aan woningbouw.

- **Bouwlocaties**

Sinds 2020 is het perceel aan de Meerenstraat niet meer belast met een 'stankcirkel'. De gemeente is inmiddels al geruime tijd in onderhandeling met de eigenaren om deze grond te verwerven voor woningbouw.

Hoe bouwlocaties vinden?

-Onderzoek uitbreiding/inbreidingslocaties/soort woningen.

In het voorjaar van 2017 is door de dorpsraad een onderzoekje uitgevoerd naar mogelijke inbreidingslocaties in Alem. We hebben de uitkomsten hiervan aan de gemeente ter hand gesteld en wellicht dat daar in de toekomst mogelijkheden zijn om te bouwen.

-Zelfbouw woningen.

De mogelijkheden en eventuele belangstelling voor zelfbouw onderzoeken. Dit kan zowel individuele zelfbouw zijn maar wellicht ook collectieve zelfbouw. Dit biedt mogelijk nieuwe kansen voor starters op de woningmarkt en voor mensen die in eigen beheer een woning willen bouwen.

-Senioren woningen:

Momenteel is er in Alem een geringe behoefte aan senioren woningen. De afgelopen jaren zijn bestaande seniorenwoningen verkocht of verhuurd aan arbeidsmigranten. Wellicht is het een mogelijkheid, als er nog verhuurde seniorenwoningen vrijkomen, deze beschikbaar te stellen voor jongeren uit ons dorp. Wij zullen, als dat aan de orde komt, hierover in overleg treden met de woningstichting.

4.2. Speerpunt 2. Basisvoorzieningen

- **Behoud van de Basisschool en de Peuterspeelzaal.**

Voor het dorp is het van groot belang dat de basisschool behouden blijft. De kinderen vormen de basis voor het verenigingsleven in ons dorp. Een vitale en kwalitatief goede basisschool maakt de keuze voor jonge gezinnen om in Alem te gaan wonen een stuk aantrekkelijker. Zonder basisschool verliest het dorp voor jonge gezinnen een groot deel van haar aantrekkingskracht.

Als gevolg van bezuinigingen door de Rijksoverheid is de Peuterspeelzaal momenteel slechts één dagdeel in de week open. (De Stichting PSZ Kerkdriel is overgenomen door Kinderopvang 't Veldmuisje).

Hoe basisschool behouden?

-Door in te zetten op voldoende woningbouw willen we bereiken dat er voldoende jonge gezinnen in Alem komen of blijven, zodat de basisschool en de peuterspeelzaal genoeg aanwas hebben om op een verantwoorde wijze te kunnen blijven draaien.

- **Dorpshuis & Horeca.**

Het Dorpshuis is voor het verenigingsleven van onschatbare waarde. Het is het ontmoetingspunt in ons dorp. Het is daarom belangrijk om het dorpshuis levensvatbaar te houden, zowel qua inkomsten als accommodatie. De dorpsraad heeft geen bemoeienis met het dorpshuis, maar het is goed om te constateren dat het dorpshuis nagenoeg elke dag van de week 'bezet' is. Nadat 'Het Hart van Alem' de horeca activiteiten heeft gestopt is eetcafé de Maas momenteel de enige horeca gelegenheid in het dorp.

Hoe dorpshuis in stand houden?

Het dorpshuis draait o.i. naar behoren (hoewel wij geen inzicht hebben in de exploitatie). Ook het gebouw lijkt voor de komende jaren goed op orde. Van belang is het om het gebouw goed te onderhouden, ondanks het feit dat de gemeente daar mogelijk geen financiële middelen voor beschikbaar kan stellen. Wellicht is het in de toekomst mogelijk om, indien gewenst door het Stichtingsbestuur van het dorpshuis, samen met de dorpsraad plannen te ontwikkelen voor het levensvatbaar houden van het dorpshuis. Maar, alles hangt met alles samen, een gezond verenigingsleven is de belangrijkste pijler waarop het dorpshuis drijft! Het dorpshuisbestuur heeft in 2020 het plan opgepakt om het pand te verduurzamen. Wij volgen de ontwikkelingen met belangstelling en denken mee indien gewenst.

- **Ouderenzorg / Medische Zorg**

De ouderenzorg/ medische zorg in ons dorp beperkt zich momenteel grotendeels tot het thuisbrengen van medicijnen door de apotheek uit Kerkdriel.

Hoe ouderenzorg handhaven/verbeteren?

-Een eerder onderzoek heeft aangetoond dat er, naast de reguliere zorg, weinig tot geen behoefte is om een vorm van ouderenzorg of medische zorg te organiseren in ons dorp.

Vooralsnog zullen wij hierin dan ook geen initiatieven ontplooiën.

-De seniorensoos die wekelijks georganiseerd wordt in het dorps huis is een groot succes. Dit biedt ouderen een prima mogelijkheid om sociale contacten te leggen en/of te onderhouden. De dorpsraad heeft hier geen bemoeienis mee, maar wil indien dit nodig is, graag ondersteuning bieden.

- **Recreatie (Wandelen, Zwemmen, Toerisme, Watersport).**

Het door de dorpsraad aangelegde Klompenpad voorziet duidelijk in een behoefte evenals de medio 2017 geopende jeu-de-boules baan. Een plek om de kunnen zwemmen aan de Maas is nog steeds een wens vanuit het dorp. De eerder gecreëerde zwemplek in de Steeg is, door het misbruik van een aantal 'hangjongeren' helaas geen succes geworden.

Bij de grafheuvel in de Steeg is een informatiebord geplaatst. De wens van de dorpsraad is om dit op meerderen plekken in ons dorp te realiseren.

Hoe recreatie stimuleren?

-Mogelijk dat we een andere mogelijkheid voor een zwemplek onderzoeken gaan onderzoeken

-In overleg met de gemeente zal worden onderzocht op welke plek(ken) informatieborden geplaatst kunnen worden. Denk bijvoorbeeld een het N.H. kerkje, de Sint Hubertuskerk, het oorlogsmonumentje, bij het veer en/of bij het plantsoen . Deze informatieborden zijn vooral voor toeristen (wandelaars) erg interessant.

-Het Klompenpad wordt perfect onderhouden door een groepje vrijwilligers. Wij vertrouwen erop dat dit ook de komende jaren het geval zal zijn. Er is een insectenhotel geplaatst en hier en daar zijn nestkastjes opgehangen. Na een oproep is het aantal vrijwilligers uitgebreid.

-Ook bij de jeu-de boules-baan is een vaste groep vrijwilligers actief. Zij onderhouden de baan en organiseren wedstrijdjes. Ook op hun kunnen we de komende jaren vertrouwen.

-Mogelijkheden onderzoeken voor een historische wandeltocht in Alem in samenwerking met Erfgoed Vereniging Alem.

- **Kerk(diensten).**

De RK parochies in de Bommelerwaard zijn gefuseerd tot de 'Pastorale Eenheid Bommelerwaard'. De Hubertuskerk zou aanvankelijk verkocht worden, maar inmiddels is door het overkoepelende parochiebestuur besloten om de kerk nog tenminste 5 jaar open te houden. Voor de kleine, maar hechte geloofsgemeenschap is het openhouden van de kerk erg belangrijk. De pastorie is inmiddels verkocht en het koetshuis is opgeknapt en dient nu voor vergaderruimte en opslag.

Hoe kerkgebouw openhouden?

-De dorpsraad heeft zich in het verleden, in overleg met het toenmalige parochiebestuur, ingezet voor het op openhouden van de kerk. Het in 2017 genomen besluit om de kerk nog tenminste vijf jaar open te houden juichen wij dan van harte ook toe. Een aantal Rossumse inwoners gaat voortaan ook in Alem ter kerke, [wat er toe bijdraagt](#) dat de kerkdiensten beter bezocht worden. Het kerkkoor bestaat inmiddels uit Alemse en Rossumse zangers. Dit vinden wij een prima ontwikkeling. Mocht in de toekomst, op welke wijze dan ook, ondersteuning nodig zijn van de dorpsraad dan zijn wij daartoe van harte bereid.

- **Openbaar vervoer**

Zeker gezien de vergrijzende bevolking is goed openbaar vervoer belangrijk voor ons dorp. Maar ook voor de jeugd die elders naar school gaat is openbaar vervoer belangrijk.

Hoe openbaar vervoer in stand houden?

We kunnen constateren dat de buurtbus Maasdriel goed functioneert. De dorpsraad zal zich zo nodig inspannen om dit zo te houden. Afgelopen jaar deden we dit o.a. door een oproep op facebook te plaatsen voor chauffeurs. Indien nodig zullen wij, daar waar we kunnen, ondersteuning bieden.

- **Digitalisering / Telefonie**

-Aansluiting op het glasvezelnetwerk is nog niet weggelegd voor de kernen van de kleinere dorpen in onze gemeente. Dit is voor de kabelaars economisch niet interessant. Wel zal binnenkort het buitengebied worden aangesloten. Door samenwerking van de gemeenten in Rivierenland is de situatie inmiddels ten goede gekeerd! In het laatste kwartaal van 2020 is de kabelaar begonnen met de aanleg van het glasvezelnetwerk in ons dorp. Dit project is nog niet afgerond. Het is momenteel niet bekend wanneer de aansluiting in de huizen plaats gaat vinden.

-De mobiele telefonische bereikbaarheid in ons dorp wordt als slecht ervaren.

Hoe digitaliseren en bereikbaarheid verbeteren?

In 2018 heeft de dorpsraad een enquête gehouden over de mobiele bereikbaarheid. De bevindingen zijn ter hand gesteld aan de gemeente. Mogelijk dat er maatregelen genomen kunnen worden om de bereikbaarheid, daar waar nodig, te verbeteren. Wij zijn hierover ook in gesprek gegaan met de gemeente.

De gemeente Maasdriel doet mee aan pilot ter verbetering van de mobiele telefonie. Ons dorp wordt meegenomen in deze pilot. In februari 2021 kregen we bericht van de gemeente dat er in Alem géén nieuwe zendmast komt maar dat er door providers mogelijk technische aanpassingen worden gedaan om het bereik te verbeteren. We blijven dit volgen.

- **Voormalig N.H. Kerkje**

De huurder van het kerkje, die een dakpannen museum exploiteerde, gaat in april 2021 vertrekken. Hiermee komt het kerkje leeg te staan. De dorpsraad is benaderd door de gemeente om mee te denken over een mogelijke nieuwe bestemming.

Hoe het kerkje behouden voor ons dorp?

De dorpsraad heeft in oktober 2020 een vergadering gepland met belangstellenden (verenigingen en particulieren) die mogelijk activiteiten willen gaan ontplooiën in het NH kerkje. Het idee is om het kerkje voor een proefperiode van vijf jaar te huren van de gemeente. Bij voorkeur voor een symbolisch bedrag. De dorpsraad speelt hierbij een coördinerende rol. Indien de gemeente akkoord gaat met ons voorstel zal er een definitief plan moeten komen.

De dorpsraad hoopt het kerkje te kunnen behouden om zo een impuls te kunnen geven aan het de sociale en culturele leven in ons dorp, waarbij we concurrentie met het dorpshuis zullen vermijden.

4.3. Speerpunt 3. Verenigingen

- **Actieve, gezonde verenigingen**

Een levendig verenigingsleven is cruciaal voor een dorp. Gelukkig heeft Alem veel actieve verenigingen. Maar ook hier is de vergrijzing merkbaar en hebben verenigingen het moeilijk met o.a. teruglopende ledenaantallen en het vinden van bestuursleden. De dorpsraad wil graag meehelpen om een actief en vitaal verenigingsleven in Alem in stand te houden.

Hoe verenigingsleven stimuleren?

-De dorpsraad wil graag de samenwerking tussen verenigingen stimuleren door o.a. periodiek een bijeenkomst te organiseren voor alle verenigingen in Alem. Dit hebben we in 2012 voor het eerst gedaan. We zullen onderzoeken of er behoefte leeft bij de verenigingen voor een nieuwe bijeenkomst.

-In november 2017 hebben alle verenigingen zich in een vol dorpshuis gepresenteerd aan nieuwe en huidige inwoners. Dit was een groot succes en zorgde weer voor een stukje nieuw elan. Binnenkort kan dit wellicht herhaald worden.

-Elke nieuwe inwoner in ons dorp ontvangt een welkomstbrief van de dorpsraad. In de brief wordt ook verwezen naar de website 'dorpalem.nl', waar alle Alemse verenigingen op staan. Deze brief wordt door nieuwe inwoners erg gewaardeerd. Wij zullen hier mee doorgaan.

-Het (nieuwe) subsidiebeleid van de gemeente Maasdriel mag er niet toe leiden dat verenigingen gekort worden op hun subsidie. Wij zullen dit scherp in de gaten houden en indien nodig in overleg treden met de gemeente.

-Voldoende woningbouw, dus voldoende inwoners, blijft echter cruciaal voor een gezond verenigingsleven.

-Er is een centrale Alem agenda opgesteld. Hierop kunnen verenigingen hun activiteiten kenbaar maken.

4.4. Speerpunt 4. Een veilig, sociaal en groen dorp

- **Verkeersveiligheid**

N.a.v. de huiskamergesprekken in 2017 is er een werkgroepje opgericht die de bevindingen en ideeën van de dorpsgenoten m.b.t. de verkeersveiligheid in Alem heeft geïnventariseerd. Vervolgens is, in samenwerking met de dorpsraad, een rapportage hiervan in het voorjaar 2018 naar de gemeente gestuurd.

Hoe verkeersveiligheid verbeteren?

Naar aanleiding van dit verkeersrapport heeft de gemeente een plan uitgewerkt voor ons dorp. Na enkele informatiebijeenkomsten in het dorpshuis, waar de inwoners hun visie konden geven over de plannen, is in 2019 gestart met de uitvoering van het verkeersplan. Daarbij is de Veerweg als eerste aangepakt. De weg is gewijzigd in een 60 km weg en er zijn verkeersdrempels aangebracht. Op de Jan Klingenweg is een nieuw wegdek gelegd en er zijn nieuwe wegmarkeringen aangebracht. De dorpsraad heeft de gemeente bedankt en gecomplimenteerd met de gedegen uitvoering van de werkzaamheden. In 2021 zal gestart worden met een 30 kilometer zone in de dorpskom.

- **Zwerfvuil**

We zien vaak veel zwerfvuil op en langs de straten van ons mooie dorp. Daar kunnen we met z'n allen wat aan doen. Regelmatig zien we dorpsgenoten in de weer om de rommel langs de straat op te ruimen. Dit zijn mooie initiatieven, maar het leek de dorpsraad goed om dit particuliere initiatief wat breder te trekken. Op initiatief van de dorpsraad en met behulp van de basisschool en een aantal vrijwilligers is er al vanaf 2013 jaarlijks in het voorjaar een schoonmaakactie in ons dorp. De gemeente Maasdriel levert de benodigde spullen.

Hoe zwerfvuil te beperken?

De jaarlijkse schoonmaakactie i.s.m. de basisschool zal worden voortgezet. Seniorensoos 't Verzetje doet al jaren mee aan de jaarlijkse schoonmaakactie in het najaar. Veel vrijwilligers uit ons dorp doen hier aan mee. Ook Fanfare Alem zet zich voor deze schoonmaakactie in. Een prima initiatief dat we moeten voortzetten! Ook kunnen we de dorpsgenoten via facebook en website attenderen op de 'Buiten beter' app van de gemeente.

- **Groencheque**

De dorpsraad heeft een groencheque t.w.v. 2.500 euro van de gemeente Maasdriel ontvangen om het dorp te verfraaien met bloemen en andere aanplant. De groencheque is onderdeel van het beleid waarmee Maasdriel ruimte wil bieden aan initiatieven van inwoners die de leefbaarheid in de kernen verbeteren.

Hoe de groencheque besteden?

Er is een werkgroep geformeerd die met de invulling van de groencheque aan de slag gaat.

- **Veilige buurt App / AED**

Vele inwoners zijn inmiddels aangesloten bij de 'Veilige buurt app'. Ook heeft de dorpsraad begin 2017 'Veilige buurt-app' borden laten plaatsen in het dorp.

Dit maakt ons dorp toch weer een stukje veiliger.

Zo'n twintig vrijwilligers volgens jaarlijks de reanimatie/AED cursus. Deze cursus wordt, namens de dorpsraad, door [Lian van Boxtel](#) georganiseerd i.s.m. met VV Alem.

Hoe Alem veilig te houden?

-Door veel inwoners aan te laten sluiten bij de 'veilige buurt app' en deze op een verantwoorde wijze te gebruiken. Mogelijk dat we facebook in kunnen zetten om nog een eens oproep te plaatsen voor deze app.

-Aan de buitengevel van het dorpshuis hangt de AED van de dorpsraad en ook de voetbalclub heeft een AED. Door voldoende vrijwilligers op te leiden, middels de jaarlijkse (herhalings-) cursus kan er bij calamiteiten snel en adequaat ingegrepen worden. Er zijn momenteel ruim 20 inwoners aangesloten bij 'Hartslag nu'. Het is van belang dat we dit aantal tenminste kunnen handhaven.

- **Sociaal dorp**

Voor de leefbaarheid is het van groot belang dat inwoners zich thuis voelen in ons dorp en dat nieuwkomers zich welkom voelen en liefst ook participeren bij de activiteiten in ons dorp.

Hoe sociale cohesie bevorderen?

-Middels de welkomstbrief worden nieuwe inwoners welkom geheten en wordt er informatie verstrekt over de verenigingen in ons dorp.

-In 2017 is er op initiatief van de dorpsraad door alle Alemse verenigingen in het dorpshuis een presentatie gegeven aan nieuwe en huidige inwoners. Mogelijk dat dit om de vijf jaar herhaald kan worden.

-Naast de vele verenigingsactiviteiten worden er nog volop andere activiteiten georganiseerd. Denk aan Jeu de boules, kermis, carnaval, soepenfestival, kroningsdag, kapellenfestival etc. De dorpsraad is blij met deze initiatieven en zal deze, daar waar nodig, van harte ondersteunen.

Uiteindelijk zullen nieuwe, maar ook autochtone inwoners zelf moeten bepalen of, en in welke mate, zij willen deelnemen aan het dorpsleven.

-In de toekomst mogelijk sociale en culturele activiteiten organiseren in het oude hervormde kerkje.

4.5. Speerpunt 5: Behoud van cultureel erfgoed

- **Behoud karakteristieke eigenschappen.**

De belangrijkste prioriteit van de dorpsraad is woningbouw bevorderen. Wel vinden wij het van groot belang om hierbij het dorpse karakter te behouden.

Hoe dorpse karakter behouden?

-Bouwen van woningen die passen bij de huidige bebouwing. Bij voorkeur geen of slechts beperkt rijtjeswoningen. Deze bouw is wel toegepast op het Boerenerf en bij nader inzien blijkt dit minder goed te passen in de omgeving. De dorpsraad zal bij bouwplannen vanuit gemeente of woningstichting proberen hier op toe te zien.

-Tevens ook toezien dat karakteristieke gebouwen en landschappen behouden blijven voor ons dorp (denk aan de beide kerken en de maasheggen).

- **Organiseren rondleidingen.**

Alem heeft veel te bieden. Mogelijk is het goed om dit ook aan mensen buiten Alem te tonen, zodat ons dorp op de kaart komt te staan en weer een stukje levendiger wordt. In het verleden heeft de dorpsraad, i.s.m. Harry Brekelmans enkele historische fietstochtjes in Alem georganiseerd. Dit bleek een succes.

Hoe rondleidingen organiseren?

De mogelijkheden onderzoeken om enkele keren per jaar een historische en/of natuurwandeling in ons dorp te organiseren. Dit via de pers breder bekendmaken, zodat ook mensen van buiten ons dorp hier aan deel kunnen nemen. De Erfgoed Vereniging Alem zal hierin een belangrijke rol kunnen spelen.

- **Onder de aandacht brengen bezienswaardigheden**

Alem kent een aantal interessante bezienswaardigheden zoals de R.K. Hubertuskerk, het voormalige NH Kerkje. Landelijk museum 't Schuurke, de grafheuvel, het oorlogsmonument, het Maasheggenlandschap etc.

Hoe onder de aandacht brengen bezienswaardigheden?

-Meer informatieborden plaatsen, zoals onlangs bij de grafheuvel. Dit in overleg met de gemeente Maasdriel.

- **Verzamelen / behouden van historische zaken**

Dat dit van groot belang is, is gebleken bij het schrijven van het 'Alem boek'. Enkele dorpsgenoten waren in het bezit en/of hadden kennis van veel historische gegevens. Veel hiervan is gebruikt bij het schrijven van het boek over Alem.

Hoe historische gegevens verzamelen / bewaren?

-De dorpsraad maak één tot twee keer per jaar een Nieuwsbrief. Dit kan later dienen als naslagwerk. Maar ook veel verenigingen maken verslagen/foto's van hun activiteiten. Ook veel particulieren doen dit. Hiervan kan in de toekomst mogelijk gebruik gemaakt worden.

-Met het schrijven van het Alem boek is al veel historisch materiaal verzameld (foto's, krantenartikelen etc.). Het archiveren van deze en andere gegevens is van groot belang. De dorpsraad heeft al een mooi archief en zal dit behouden en daar waar mogelijk uitbreiden. Inmiddels is de Erfgoed Vereniging Alem opgericht. Deze vereniging ziet o.a. toe op behoud van ons cultureel erfgoed.

4.6. Speerpunt 6: Duurzaamheid

- **Duurzaamheid**

De gezamenlijke dorpsraden in de gemeente Maasdriel hebben in 2017 besloten om duurzaamheid op de agenda te zetten. Dorpsraad Alem en Velddriel hebben in het voorjaar van 2018 verkennende gesprekken met de gemeente Maasdriel gevoerd. Uiteindelijk is besloten dat Alem een pilot gaat draaien op het gebied van duurzaamheid, waarop mogelijk in een later stadium andere dorpsraden kunnen volgen. Wij zijn van mening dat ook ons dorp haar steentje moet bijdragen aan de verduurzaming van onze planeet. Dat wordt extra urgent nu de regering besloten heeft om op termijn de gaskraan dicht te draaien.

- **Hoe duurzaamheid bevorderen?**

In juni 2018 heeft de dorpsraad in samenwerking met de gemeente Maasdriel en het 'Het Nieuwe Wonen' uit Geldermalsen een presentatie over duurzaamheid georganiseerd in het dorpshuis. Dit om bewustwording te creëren en de mogelijkheden toe te lichten. De bijeenkomst trok ongeveer 50 belangstellenden. In maart 2019 is een vervolg bijeenkomst gehouden waarbij algemene informatie werd verstrekt over de mogelijkheden tot het verduurzamen (energiebesparing en energie-opwek) van de eigen woning.

Ook werd er uitleg gegeven over de mogelijkheden die collectieve inkoop van zonnepanelen en isolatie bieden. Van deze collectieve inkoop hebben diverse inwoners van ons dorp gebruik gemaakt. De dorpsraad is blij dat we op deze wijze hebben kunnen bijdragen aan een duurzamere maatschappij en aan de bewustwording voor de noodzaak van verduurzaming.

4.7. Masterplan Maas / Ontzanding Marensche Waarden

- **Gebiedsontwikkeling rondom de Maas in Alem**

Zonder de dorpsraad hierover vooraf in te lichten heeft de gemeente Maasdriel op 8 oktober 2020 het Masterplan Maas vastgesteld in de gemeenteraad. Eén van de hoofdlijnen uit dit plan is een gebiedsontwikkeling bij Alem en Sint Andries met als doel: verbetering van de toeristisch recreatieve functie van het gebied, de natuurontwikkeling en de leefbaarheid. In 2020 heeft de gemeente samen met Dekker Groep hierover verkennende gesprekken gevoerd met het Rijk, de provincies Gelderland en Noord-Brabant en de waterschappen Aa en Maas en Rivierenland. Uit deze gesprekken is geconcludeerd dat er draagvlak is voor een gezamenlijk onderzoek naar een integrale gebiedsontwikkeling. Dit heeft er toe geleid dat 25 november jl. door de minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten is om als onderdeel van het landelijk programma voor Integraal Riviermanagement (IRM) een onderzoek naar deze gebiedsontwikkeling uit te voeren. Dit onderzoek zal in 2021 worden uitgevoerd. Momenteel werkt de gemeenten samen met Dekker Groep en betrokken overheden een plan van aanpak uit. In dit onderzoek zal ook nauw overleg met de omgeving plaatsvinden. Hiervoor zal een stakeholdersoverleg worden ingesteld, waarin belanghebbenden uit het gebied deel kunnen nemen. Dit stakeholdersoverleg krijgt een adviserende rol in het onderzoek en wordt vanaf de start van het onderzoek betrokken. In januari 2021 is de eerste bijeenkomst geweest. Namens de dorpsraad nemen Jeroen van Heel en Gerard van Mook deel aan dit overleg.

- **Hoe om te gaan met de beoogde plannen?**

Bij monde van onze voorzitter hebben wij de gemeente laten weten dat wij zeer ontevreden zijn over het niet informeren van de dorpsraad over bovenstaande plannen. Plannen die een enorme impact kunnen hebben op de leefomgeving in ons dorp.

Gezien het feit dat de beoogde gebiedsontwikkeling in het Masterplan Maas gekoppeld wordt aan mogelijke ontzanding zullen wij de plannen zeer kritisch volgen. Zeker omdat ontzanding, naar onze mening terecht, heel erg gevoelig ligt in ons dorp. Wij vermoeden dat de gemeente mee zal liften op de activiteiten van de ontzander en zo het Masterplan Maas op eenvoudige wijze vorm kan geven. Wij zijn dan ook bevreesd dat de toetsing voor een vergunning voor ontzanding niet geheel objectief zal verlopen. Daarnaast heeft, naar onze mening, ontzanding voor Alem geen enkel bijkomend voordeel, en zéker niet verbetering van de leefbaarheid, zoals in de doelstelling verwoord is. Zoals we er nu tegenaan kijken zal het dorp jarenlang last hebben van de ontzanding, temeer daar het te ontzanden gebied vrij dicht bij het dorp ligt. Hoe zit het met de veiligheid, scheuren in huizen en dijken? Kortom heel veel onduidelijkheid. Wij zullen ons dan ook in het stakeholdersoverleg zeer kritisch opstellen.

In januari 2021 is op initiatief van de dorpsraad een werkgroep geformeerd die de ontzanding zeer kritisch zal volgen en daar waar nodig actie zal ondernemen.

Hoe nu verder?

Met deze actualisering van ons dorpsplan willen we mede de koers bepalen voor de toekomst van ons dorp. We gaan opnieuw proberen om de plannen stapsgewijs uit te voeren, waarbij we prioriteiten zullen stellen. Duidelijk is dat prioriteit nummer één woningbouw blijft, daarnaast zijn de ontwikkelingen rondom Masterplan Maas en Ontzanding twee nieuwe items die heel erg belangrijk zijn voor de toekomst van ons dorp.

Diverse plannen en ideeën moeten nog nader uitgewerkt worden. Daarbij zullen we de hulp inroepen van de inwoners. Uiteindelijk bepalen de inwoners van ons dorp of, en op welke wijze de plannen uitgevoerd worden.

We zullen, evenals in het verleden, bij de nadere uitwerking en de uitvoering van de plannen werkgroepjes op te richten. Ervaring heeft ons geleerd dat dit prima werkt.

We zullen de inwoners op de hoogte houden van de voortgang van plannen door middel van de periodieke nieuwsbrief en via onze website en facebook.

Het verleden heeft bewezen dat we, door goed samen te werken met inwoners, gemeente en overige instanties, de leefbaarheid van ons dorp voor nu en voor de toekomst op een goed peil kunnen houden en mogelijk verbeteren. De dorpsraad zal alles doen wat in haar vermogen ligt om dit te bewerkstelligen.

Bestuur Stichting Dorpsraad Alem

BIJLAGE

Kernplan Alem

Inleiding

Alem, een schiereiland in de Bommelerwaard. Met haar 645 inwoners is Alem een van de kleinere dorpen in de gemeente Maasdriel. De bijzondere ligging aan het water en in het groen maakt het plezierig wonen in Alem. De Alemers, waarvan het merendeel tussen de 45 en 65 jaar oud is, zijn trots op hun dorp. Zij roemen de hechte gemeenschap, het verenigingsleven gedragen door vrijwilligers en evenementen als het Soepenfestival en carnaval. Maar er is ook een onderwerp waar veel onvrede over bestaat en dat is woningbouw.

Geschiedenis van Alem

Alem wordt voor het eerst in de geschreven geschiedenis genoemd in 1107. Wat betreft de ligging heeft Alem een bijzondere geschiedenis. Alem behoorde vroeger bij de gemeente Alem, Maren en Kessel in de provincie Noord-Brabant. Alem ligt in een meander van de Maas. Rond 1935 is de Maas gekanaliseerd. Vanaf 1958, behoort het tot de gemeente Maasdriel in de provincie Gelderland.

De belangrijkste thema's in Alem

1. Wonen

Al jaren kaart de dorpsraad van Alem dit thema aan bij de Maasdrielse politiek en de gemeente. In Alem zijn sinds 2015 geen nieuwe woningen meer gebouwd. Alem vraagt hier veel aandacht voor, want woningbouw biedt mogelijkheden voor het dorp en zorgt voor het behoud van de nu (nog) aanwezige voorzieningen die zo waardevol zijn voor het dorp.

Inwoners van Alem willen jongeren de mogelijkheid kunnen bieden om in hun eigen dorp te blijven wonen. Deze mogelijkheid is er nu niet. Er komen weinig woningen vrij en het aanbod voor jongeren en starter is zeer beperkt. Het is voor inwoners van Alem niet te verkroppen dat er nauwelijks mogelijkheden zijn voor uitbreiding. Alem biedt op dit moment goed onderwijs en levendige verenigingen. Zonder (jonge) aanwas in het dorp is de toekomst van deze voorzieningen onzeker. Het behoud daarvan gaat Alem aan het hart. Woningbouw zorgt voor leefbaarheid in het dorp, op zoveel vlakken, en is daarom het belangrijkste thema voor Alem.

2. Onderwijs

Alemers zijn trots op hun Sint Odradaschool. Volgens veel Alemers is de school het hart van het dorp en een belangrijke voorwaarde voor jonge gezinnen om zich te vestigen in het dorp. De laatste 10 jaren zitten er gemiddeld 40 leerlingen op de basisschool. Veel Alemers maken zich zorgen over het voortbestaan van de basisschool en de eventuele gevolgen voor het dorpsleven mocht de school verdwijnen. De basisschool is namelijk nauw betrokken bij belangrijke momenten, zoals de Sinterklaasintocht en de kerstviering in de kerk.

Alemers zijn erg te spreken over de kwaliteit van het onderwijs en de aandacht die wordt besteed aan de leerlingen. Dat is ook terug te zien in de scores van de eindtoets. De laatste jaren scoren de leerlingen van de basisschool in Alem structureel hoger op de eindtoets dan de gemiddelde score in Maasdriel.

3. Groen

Alem is een rustig en groen dorp. Het schiereiland Alem wordt omringd door water en groen. Het groen is waardevol voor de gezondheid van de inwoners en de leefbaarheid van het dorp. Groen en recreatie gaan hand in hand. Van het Klompenpad maken wandelaars volop gebruik. Het Klompenpad en de daarbij betrokken vrijwilligers verdienen veel waardering. Inwoners van Alem zien de waarde van groen in de omgeving en genieten daar volop van. Groen, en met name het behoud ervan, is daarom ook een van de belangrijkste thema's voor deze kern. Een groot project wat de

komende jaren gaat spelen is de zandwinning. Men vraagt zich af wat de invloed van de zandwinning gaat zijn op de groen omgeving.

Verbeteren

- Meer leerlingen op de basisschool om het voortbestaan van de school te waarborgen
- Meer woningbouw in Alem, vooral meer woningen voor jongeren/starters en senioren
- Jonge Alemers behouden
- Tegengaan illegaal vuilstort in De Steeg

Koesteren

- De samenhang in het dorp
- Evenementen, zoals het Soepenfestival en carnaval
- De rust en het groen
- De school en de kwaliteit van het onderwijs
- De vrijwilligers in het verenigingsleven

Aandachtspunten voor de komende jaren

- Wonen
- Zandwinning (en de gevolgen daarvan)